

Ecoscan Centrumplan Oldebroek

2 februari 2006

Ecoscan Centrumplan Oldebroek

Verantwoording

Titel	EcSCAN Centrumplan Oldebroek
Opdrachtgever	Gemeente Oldebroek
Projectleider	Ilse Nierstrasz-Postma
Auteur(s)	Frank Aarts
Projectnummer	4425137
Aantal pagina's	25 (exclusief bijlagen)
Datum	2 februari 2006
Handtekening	

Colofon

Tauw bv
afdeling Water, Ruimte & Riolering
Australiëlaan 5
Postbus 3015
3502 GA Utrecht
Telefoon (030) 282 48 24
Fax (030) 288 94 84

Dit document is eigendom van de opdrachtgever en mag door hem worden gebruikt voor het doel waarvoor het is vervaardigd met inachtneming van de rechten die voortvloeien uit de wetgeving op het gebied van het intellectuele eigendom.

De auteursrechten van dit document blijven berusten bij Tauw. Kwaliteit en verbetering van product en proces hebben bij Tauw hoge prioriteit. Tauw hanteert daartoe een managementsysteem dat is gecertificeerd dan wel geaccrediteerd volgens:

- NEN-EN-ISO 9001.

Inhoud

Verantwoording en colofon	5
1 Inleiding	9
1.1 Algemeen	9
1.2 Methode	9
1.3 Leeswijzer	10
2 Flora- en Faunawet	11
2.1 Flora- en Faunawet	11
2.2 Ontheffing	12
2.3 Stappenplan	12
2.4 Zorgplicht	13
2.5 Rode lijst en de Flora- en Faunawet	13
3 Karakteristieken plangebied	15
3.1 Beschrijving plangebied	15
3.2 Regionaal ecologische betekenis	17
3.3 Natuurwaarden plangebied	17
3.3.1 Tabel 1-soorten	17
3.3.2 Tabel 2- en 3-soorten	18
3.4 Samenvatting	19
4 Effectbeschrijving	21
4.1 Werkzaamheden	21
4.2 Effecten en toetsingscriteria	21
4.3 Toetsing	21
4.3.1 Tabel 1-soorten	21
4.3.2 Tabel 2-soorten	22
4.3.3 Tabel 3-soorten	22
5 Conclusies en aanbevelingen	23
5.1 Conclusies	23
5.2 Zorgplicht	23
6 Bronverwijzing	25
6.1 Literatuur	25

6.2 Internetbronnen 25

1 Inleiding

1.1 Algemeen

Tauw heeft in opdracht van de gemeente Oldebroek een quickscan flora- en faunawetgeving uitgevoerd, waarbij de beoogde realisatie van nieuwe woningen, winkels en parkeergelegenheid in het centrum van Oldebroek is getoetst aan de Flora- en Faunawet.

Bij een toekomstige ruimtelijke ingreep geldt volgens artikel 9 uit het Besluit op de Ruimtelijke Ordening een onderzoeksplicht. Deze onderzoeksplicht geeft aan dat voor een toekomstige ruimtelijke ontwikkeling onderzoek verricht moet worden naar de bestaande toestand van het gebied en naar de mogelijke en wenselijke ontwikkelingen in het gebied. Hieronder valt ook een onderzoek in het kader van de Flora- en Faunawet. Door middel van deze wet wordt een aantal dier- en plantensoorten en hun leefomgeving beschermd. Een ruimtelijke ingreep kan leiden tot het overtreden van verbodsbepalingen van de Flora- en Faunawet. De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) kan ontheffing verlenen van de verbodsbepalingen indien aan bepaalde ontheffingscriteria is voldaan.

De Wet op de ruimtelijke ordening voorziet onder meer in de bescherming van de Provinciaal Ecologische Hoofdstructuur (PEHS) en stelt dat bij ruimtelijke ontwikkelingen getoetst moet worden of de geplande werkzaamheden geen negatieve invloed hebben op de staat van de PEHS. Het plangebied in Oldebroek maakt echter geen deel uit van de PEHS. Er hoeft derhalve niet op de WRO te worden getoetst in het kader van de PEHS.

Ook de Natuurbeschermingswet 1998 wordt tijdens de toetsing buiten beschouwing gelaten. Deze wet voorziet in de bescherming van onder meer Vogel- en Habitatrichtlijngebieden en beschermde natuurmonumenten. Het plangebied maakt geen deel uit van een dergelijk gebied. Evenmin wordt verwacht dat deze ruimtelijke ontwikkeling effect heeft op een door de Natuurbeschermingswet 1998 beschermd gebied.

Samenvattend betekent dit dat inzicht dient te worden verkregen in de aanwezigheid van beschermde dier- en plantensoorten of leefgebieden van beschermde diersoorten en in de effecten van de ruimtelijke ingrepen op deze soorten.

1.2 Methode

De mogelijke aanwezigheid van beschermde dier- en/of plantensoorten is bepaald aan de hand van een literatuuronderzoek en algemene kennis over het voorkomen van flora en fauna in dit gebied, gecombineerd met een veldbezoek.

Dit veldbezoek is erop gericht om te controleren in hoeverre de soorten aanwezig zijn of in hoeverre het plangebied voldoet aan de eisen die deze soorten stellen aan hun leefomgeving. Tijdens het veldbezoek is gekeken naar de karakteristieken en soortenrijkdom van het plangebied in het algemeen.

Met de beschikbare informatie en het inzicht in de voorgenomen veranderingen kan een goede inschatting gemaakt worden van de huidige en toekomstige betekenis van het gebied voor de te beschermen natuurwaarden.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt de Flora- en Faunawet als wettelijk kader omschreven. Deze wet vormt het beoordelingskader waarbinnen de effecten op de mogelijk aanwezige beschermde soorten worden getoetst. Hoofdstuk 3 beschrijft de huidige situatie van het plangebied. Hierbij worden onder meer de huidige ecologische betekenis van het gebied en de soortenrijkdom in het gebied beschreven. Speciale aandacht gaat daarbij uit naar dier- en plantensoorten die worden beschermd door de Flora- en Faunawet. Hoofdstuk 4 beschrijft de mogelijke effecten van de voorgenomen maatregelen op de in het gebied voorkomende beschermde soorten. Tenslotte wordt in hoofdstuk 5 een samenvatting gegeven van de notitie.

2 Flora- en Faunawet

2.1 Flora- en Faunawet

De Flora- en Faunawet voorziet in de bescherming van een vrij groot aantal in Nederland in het wild voorkomende dier- en plantensoorten in hun natuurlijke leefgebied. De beschermde diersoorten (vogels, vissen, zoogdieren, amfibieën, reptielen, insecten, et cetera) en circa 100 plantensoorten zijn te vinden op lijsten, die deel uitmaken van de Flora- en Faunawet.

Op grond van de Flora- en Faunawet is het verboden: 'nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren behorende tot een beschermde inheemse soort te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren' (artikel 11 Flora- en Faunawet). Als sprake is van aantasting van bepaalde soorten is het uitvoeren van een dergelijke activiteit alleen toegestaan met een ontheffing van de Minister van LNV.

In het kader van de Flora- en Faunawet is dit jaar een Algemene Maatregel van Bestuur (kortweg: de AMvB) opgesteld die begin 2005 in werking is getreden. Binnen deze AMvB is de stelling, dat voor alle beschermde soorten ontheffing moet worden verkregen voordat mag worden gestart met de werkzaamheden, ten dele losgelaten. Een aantal algemene soorten, de zogenaamde tabel 1-soorten, mogen vanaf 2005 bij bepaalde activiteiten worden verstoord zonder dat daar vooraf een ontheffing voor is verkregen. Voorbeelden zijn de gewone dotterbloem, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander. Het gaat daarbij om de volgende categorieën werkzaamheden:

- Beheer en onderhoud (bijvoorbeeld waterschapsbeheer, natuurbeheer, landbouw)
- Gebruik (bijvoorbeeld recreatie)
- Ruimtelijke ontwikkeling (bijvoorbeeld waterbouw, wegeaanleg)

Activiteiten, die binnen deze categorieën vallen, kunnen onder voorwaarden zonder ontheffing worden uitgevoerd, óók als dit schadelijke effecten heeft voor bepaalde beschermde soorten. De zorgplicht blijft voor deze soorten echter gewoon gelden, wat betekent dat van de initiatiefnemer 'algemeen beschaafd gedrag' wordt verlangd ten aanzien van deze soorten.

De vrijstelling geldt niet bij ruimtelijke ontwikkelingen voor soorten van bijlage IV van de Habitatrictlijn (rugstreepad, heikikker, et cetera). Aan deze lijst is een aantal dier- en plantensoorten toegevoegd, die genoemd staan in bijlage 1 van de AMvB (in Nederland bedreigde soorten als bittervoorn, waterspitsmuis, ringslang, et cetera). Hiervoor is een ontheffing nodig wanneer het gaat om een ruimtelijke ontwikkeling.

Voor bestendig beheer, onderhoud en gebruik geldt wél een vrijstelling voor deze soorten, mits de activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door de Minister van LNV goedgekeurde gedragscode. In een dergelijke gedragscode staat hoe zorgvuldig kan worden gehandeld, waardoor schade aan dier- en plantensoorten (zoveel mogelijk) wordt voorkomen.

2.2 Ontheffing

Wanneer beschermde soorten worden aangetast die niet tot de algemene beschermde soorten behoren, dan moet een ontheffing worden verkregen indien de initiatiefnemer niet over een geaccrediteerde gedragscode beschikt. Hierbij geldt voor bepaalde soorten een lichte toets en voor andere soorten een uitgebreide toets. Voor de tabel 3-soorten kan alleen vrijstelling / ontheffing worden verleend indien aan de volgende criteria wordt voldaan:

1. Er bestaat geen andere bevredigende oplossing; dat betekent dat er alternatieven (zowel voor de locatie als voorgenomen ruimtelijke ingreep) onderzocht moeten worden voor de in het geding zijnde activiteit
2. Er is sprake van de belangen, vermeld in artikel 75, lid 4, sub a of genoemd in artikel 2 van Vrijstellingsbesluit. Een essentiële ontheffingsgrond voor een ruimtelijk project of plan komt naar voren in artikel 2 van het Vrijstellingsbesluit. Ontheffing kan worden verleend indien er sprake is van 'dwingende reden van groot openbaar belang, met inbegrip van sociale en economische aard, en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten'
3. Er wordt geen afbreuk gedaan aan de gunstige staat van de instandhouding van de soort

Voor de tabel 2-soorten, de zogenaamde 'Overige soorten', exclusief alle vogelsoorten, geldt de lichte toets: alleen de derde voorwaarde. Voor vogels kan de Minister enkel ontheffing verlenen voor overtreding van artikel 10 (opzettelijk verontrusten) nadat de uitgebreide toets doorlopen is.

Indien de gunstige staat van de betrokken soort(en) in het geding komt, dienen maatregelen te worden genomen om de instandhouding te garanderen. Dat kan door compenserende, maar ook mitigerende maatregelen te nemen. Of en welke compenserende en/of mitigerende maatregelen nodig zijn, kan de Minister van LNV in de voorschriften bij de vergunning aangeven. De Minister van LNV verleent uiteindelijk ontheffing van artikel 75 van de Flora- en Faunawet.

2.3 Stappenplan

Voordat kan worden gestart met eventueel verstorende werkzaamheden geeft de wet aan dat de volgende handelingen moeten worden doorlopen:

- Bepaling van de waarde ter plaatse van het plangebied en haar directe omgeving voor (beschermde) dier- en plantensoorten

- Bepaling van de effecten van de voorgenomen plannen op die soorten en hun leefgebieden
- Bepaling van de mogelijkheden om rekening te houden met die soorten en leefgebieden. Naarmate beter rekening kan worden gehouden met deze leefgebieden is het uiteindelijke effect geringer. De maatregelen die het effect verkleinen worden wel verzachtende of 'mitigerende' maatregelen genoemd
- Eventueel een vervolgtraject, wanneer mitigerende maatregelen onvoldoende blijken te zijn. Onderdeel hiervan kan uitwerking van compenserende maatregelen zijn

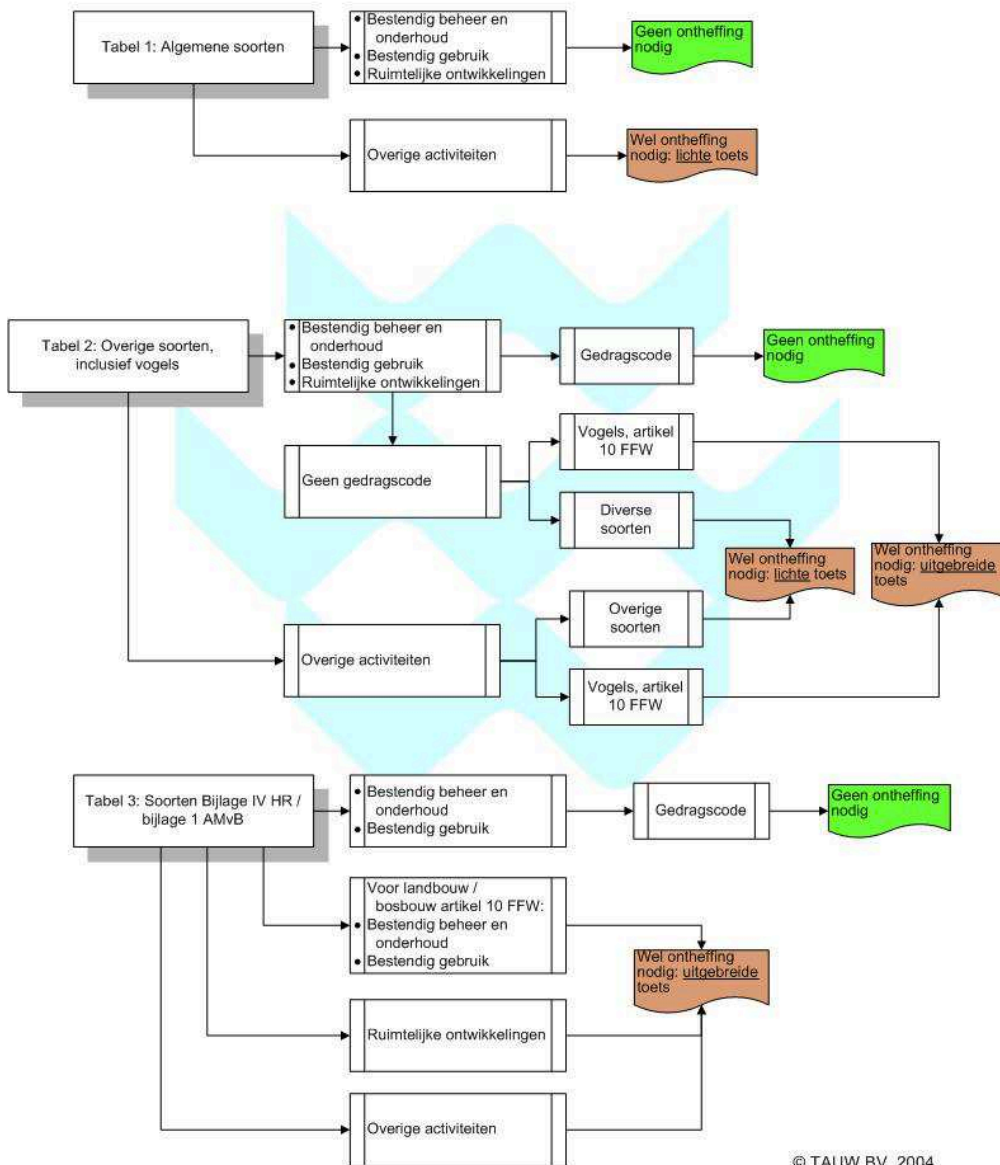
2.4 Zorgplicht

Een groot aantal soorten in Nederland geniet geen directe bescherming via de Flora- en Faunawet. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om vele soorten insecten, weekdieren, planten, et cetera. Voor deze soorten geldt enkel de zorgplicht (artikel 2 van de Flora- en Faunawet). De zorgplicht is ook van toepassing op de beschermde soorten waarvoor geen ontheffing hoeft te worden verkregen en houdt in, dat iedereen voldoende zorg in acht moet nemen voor alle in het wild levende dieren en planten (inclusief hun leefomgeving). Concreet betekent dit dat bij een ruimtelijke ingreep rekening moet worden gehouden met alle aanwezige dieren en planten door middel van planning en uitvoering. Als voorbeeld wordt de bruine kikker genoemd (tabel 1): door de werkzaamheden buiten het voortplantingsseizoen te plannen wordt verstoring van voortplantingswateren van deze soort voorkomen.

2.5 Rode lijst en de Flora- en Faunawet

Een directe link tussen de recentelijk gepubliceerde Rode lijst en de Flora- en Faunawet bestaat niet: een soort geniet alleen bescherming als deze benoemd is als beschermde soort uit de Flora- en Faunawet. Binnen de gedragscodes kunnen (facultatief) bij beschermde Rode lijstsoorten 'zwaardere' randvoorwaarden gelden dan voor algemene soorten. Soorten die wél op een Rode lijst staan, maar niet in de Flora- en Faunawet worden genoemd genieten alleen directe bescherming wanneer het plangebied deel uitmaakt van de Provinciaal Ecologische Hoofdstructuur (PEHS) èn de provincie beleid heeft vastgesteld ten aanzien van de bedreigde soorten in de PEHS.

Stroomschema beschermingsregime AMvB Flora- en faunawet

© TAUW BV, 2004

Figuur 2.1 Stroomschema beschermingsregime AMvB Flora- en Faunawet

3 Karakteristieken plangebied

3.1 Beschrijving plangebied

Het plangebied is gelegen in de kern van de gemeente Oldebroek. De gemeente Oldebroek ligt ten noorden van de Veluwe, tussen het zandgebied en de randmeren rond Flevoland. Het plangebied wordt omsloten door vier wegen: de Zuiderzeestraatweg, de Spronksweg, de Van Sytzamalaan en de Van Asseltsweg. Omdat het plangebied midden in de bebouwde kom ligt, nabij het winkelgedeelte van Oldebroek, is een groot deel van het plangebied bebouwd met huizen. Het grootste deel van deze woningen is voorzien van een tuin. Tevens is in het plangebied een brandweerkazerne gevestigd en ligt er een parkeerterrein (zie figuur 3.1), dat vanaf de Zuiderzeestraatweg te bereiken is. Opmerkelijk is het onbebouwde gedeelte in het midden van het plangebied, de aanwezigheid van enkele grote bomen en een dichte struikbegroeiing. Een deel van het onbebouwde gedeelte is afgezet met een hek, waarbinnen enkele eenden en ganzen lopen (zie figuur 3.2). Tevens staat hier een karakteristieke bommenrij, die vanaf vrijwel alle omsluitende straten zichtbaar is (zie figuur 3.3).

Figuur 3.1 Parkeerplaats in het plangebied. De kerk valt buiten het te beschouwen gebied, deze ligt namelijk aan de overkant van de Zuiderzeestraatweg (Foto: Tauw)

Figuur 3.2 Het afgezette terrein in het centrum van het plangebied kenmerkt zich door vrij dichte struikbegroeiing en de aanwezigheid van enkele eenden en ganzen (Foto: Tauw)

Figuur 3.3 Karakteristieke bomenrij in het midden van het plangebied (Foto: Tauw)

3.2 Regionaal ecologische betekenis

Mede door het feit, dat het plangebied midden in de bebouwde kom van Oldebroek is gelegen, is de regionaal ecologische betekenis van het plangebied gering. Ook in de aangrenzende gebieden zijn geen delen als Provinciaal Ecologische Hoofdstructuur (PEHS), Vogel- of Habitatrichtlijngebied aangewezen. De dichtstbijzijnde zones die als PEHS zijn aangemerkt liggen ten noorden van de bebouwde kom van Oldebroek in het agrarische gebied. De dichtstbijzijnde zones, die zowel aangewezen zijn als Vogelrichtlijngebied en Habitatrichtlijngebied, zijn de ten zuiden van Oldebroek gelegen bos- en heidegebieden. Een direct verband tussen de speciale beschermingszones en het plangebied is niet te verwachten.

Vanwege de aanwezigheid van enkele grote bomen, dicht struikgewas en enkele tuinen, biedt het plangebied voor vogels, grondgebonden zoogdieren en vleermuizen wel mogelijkheden voor broed- en verblijfplaatsen en foerageergebieden. Voor amfibieën lijkt het plangebied minder geschikt vanwege het ontbreken van waterpartijen met voldoende oever- en watervegetatie. In het plangebied bestaat een kans op de aanwezigheid van beschermde vaatplanten, zoals muurplanten.

3.3 Natuurwaarden plangebied

De natuurwaarden in het plangebied zijn beschreven aan de hand van de verkregen gegevens uit het veldbezoek, beschikbare internetbronnen (Natuurloket) en verspreidingsatlassen van de verschillende diergroepen. De onderstaande indeling per tabel is op de Flora- en Faunawet gebaseerd.

3.3.1 Tabel 1-soorten

Tijdens het veldbezoek zijn geen tabel 1-soorten waargenomen. Vanwege de ligging in de bebouwde kom ontbreken geschikte biotopen voor de meeste diergroepen. Door de aanwezigheid van enkele tuinen, begroeid met struiken en enkele grote bomen (zie figuur 3.4) zouden grondgebonden zoogdieren als veldmuis (*Microtus arvalis*), bosmuis (*Apodemus sylvaticus*) en egel (*Erinaceus europeus*) in het gebied voor kunnen komen [Broekhuizen et al, 1992]. Vanwege het ontbreken van waterpartijen lijkt het onwaarschijnlijk dat er amfibieën die worden beschermd volgens tabel 1 voorkomen in het gebied. Mogelijk komt de gewone pad voor in het plangebied ten tijde van de migratieperiode, als deze dieren van de voortplantingswateren op weg zijn naar de winterverblijven.

Uit de gegevens van het Natuurloket blijkt dat het kilometerhok (189 - 495), waarin het plangebied is gelegen, goed geïnventariseerd is op het voorkomen van beschermde vaatplanten. Bij deze inventarisatie zijn geen vaatplanten aangetroffen die bescherming volgens tabel 1 genieten.

Figuur 3.4 Een tuin met enkele struiken en grote bomen is een geschikte locatie voor grondgebonden zoogdieren en kleine broedvogels (Foto: Tauw)

3.3.2 Tabel 2- en 3-soorten

Uit de gegevens van het Natuurloket blijkt dat het kilometerhok (189 - 495), waarin het plangebied is gelegen, goed geïnventariseerd is op het voorkomen van beschermde vaatplanten. Bij deze inventarisatie zijn geen vaatplanten aangetroffen die bescherming volgens tabel 2 of 3 genieten.

Alle broedvogels in het plangebied worden in de Flora- en Faunawet beschermd volgens tabel 2. Tijdens het veldbezoek zijn de volgende vogels in het gebied waargenomen: koolmees, pimpelmees, zwarte mees, groenling, keep, vink, spreeuw, koperwiek, kramsvogel, merel, boomklever, winterkoning en zwarte kraai. Een aantal van deze soorten zal in het plangebied broeden (vink, koolmees, pimpelmees, zwarte kraai), terwijl andere vanwege de periode van het jaar zijn uitgezworven vanuit het broedgebied om voedsel te zoeken (boomklever, zwarte mees). De koperwiek en de kramsvogel zijn wintergasten uit oostelijke en noordelijke streken, die in het broedseizoen niet in het plangebied aanwezig zijn. In het plangebied is het nest van een zwarte kraai aangetroffen (zie figuur 3.5).

Alle vleermuizen in Nederland worden beschermd via tabel 3. De bomenrij centraal in het plangebied (zie figuur 3.3) biedt goede mogelijkheden als foerageergebied voor de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*). De gewone dwergvleermuis is een in Nederland algemeen voorkomende vleermuis, die zijn verblijfplaats in gebouwen heeft, bijvoorbeeld in kelders, onder dakpannen of in schuren. Deze soort jaagt ook regelmatig in een dorp of stad. Vaak volgen ze daarbij lijnvormige elementen zoals bomenrijen. Ook de laatvlieger (*Eptesicus serotinus*) is een vleermuis die in of nabij dorpen kan jagen. Deze vleermuis is echter minder afhankelijk van lijnvormige elementen.

De laatvlieger kan ook zijn verblijfplaats in dorpen hebben, omdat deze soort uitsluitend in gebouwen verblijft. Het voorkomen van de gewone grootoorvleermuis (*Plecotus auritus*) lijkt onwaarschijnlijker, omdat deze soort gevoelig is voor verlichting tijdens het foerageren en langs de vliegroute.

Voor overige tabel 2- en 3-soorten (amfibieën, reptielen, vlinders, vissen en andere diergroepen) biedt het plangebied geen geschikte biotopen.

Figuur 3.5 Een nest in één van de bomen in het plangebied (Foto: Tauw)

3.4 Samenvatting

In de onderstaande tabel is een schematische samenvatting gegeven van de mogelijk in het plangebied voorkomende beschermde diersoorten. Tevens is door middel van een kruisje het beschermingsregime van de desbetreffende soort weergegeven. In de tabel zijn geen vaatplanten opgenomen, omdat uit de gegevens van het Natuurloket blijkt dat tijdens inventarisaties geen tabel 1-, 2- of 3-soorten zijn aangetroffen in het kilometerhok.

Tabel 3.1 Mogelijk in het plangebied voorkomende fauna en de mate van bescherming

Soort	Tabel 1	Tabel 2	Tabel 3
Zoogdieren			
veldmuis	X		
bosmuis	X		
egel	X		
Amfibieën			
gewone pad	X		
Vleermuizen			
gewone dwergvleermuis			X
laatvlieger			X
Vogels			
alle broedvogels		X	

4 Effectbeschrijving

4.1 Werkzaamheden

In het centrum van de gemeente Oldebroek is een inbreiding gepland. Deze inbreiding is gepland tussen de Zuiderzeestraatweg, Van Asseltsweg, Van Sytzamalaan en de Spronksweg. Daarbij zijn woningen, winkels en parkeerplaatsen gepland. Om dit te realiseren zullen de bestaande tuinen en groenstructuur volledig verwijderd worden. Dit betekent dat de grote bomen in het plangebied gekapt worden. Tevens bestaat er een kans dat er één of meerdere gebouwen gesloopt moeten worden. Tijdens de toetsing wordt uitgegaan van een zogenaamd 'worst-casescenario', waarbij alle in het gebied aanwezige natuurwaarden verdwijnen of worden aangetast. In dit geval worden onder natuurwaarden de in het plangebied beschermde dier- en plantensoorten en hun leefgebieden beschouwd.

4.2 Effecten en toetsingscriteria

De criteria waarop getoetst wordt zijn als volgt in te delen:

- *Soortbescherming:*
  - Tabel 1: veldmuis, bosmuis, egel, gewone pad
  - Tabel 2: alle broedvogels
  - Tabel 3: gewone dwergvleermuis, laatvlieger

Bij de effecten wordt rekening gehouden met het 'worst-casescenario', waarbij alle in het gebied voorkomende natuurwaarden verdwijnen of worden aangetast. Tijdens de toetsing worden de gevolgen voor de criteria bepaald aan de hand van de effecten.

4.3 Toetsing

4.3.1 Tabel 1-soorten

In het plangebied komen uitsluitend zoogdieren voor die de bescherming van tabel 1 uit de Flora- en Faunawet genieten. Bij verwijdering van de bestaande groenstructuur, zoals de struiken en bomen in het gebied, verdwijnt ook het leefgebied van deze soorten. Voor tabel 1-soorten hoeft echter geen ontheffing te worden aangevraagd als het werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen betreft. De zorgplicht blijft wel van kracht. Concreet betekent dit dat tijdens de werkzaamheden rekening gehouden moet worden met deze dieren. Uitgaande van de zorgplicht kunnen de werkzaamheden het beste starten in het najaar.

4.3.2 Tabel 2-soorten

Alle broedvogels genieten de bescherming via tabel 2 van de Flora- en Faunawet. Dit betekent dat deze dieren tijdens het broedseizoen niet verstoord mogen worden. Aangeraden wordt de groenstructuur te handhaven, met name de hoge bomen in het centrum waar ook het nest van een zwarte kraai is aangetroffen. Op deze manier blijft de broedgelegenheid in tact. Als de groenvoorzieningen echter niet in de planvorming geïntegreerd kunnen worden, mogen deze uitsluitend buiten het broedseizoen gekapt en verwijderd worden. Op deze manier worden de broedvogels niet verstoord en hoeft er geen ontheffing voor deze dieren te worden aangevraagd. Het broedseizoen loopt formeel van 15 maart tot 15 juli.

4.3.3 Tabel 3-soorten

Er komen waarschijnlijk slechts twee diersoorten voor die worden beschermd via tabel 3. Dit zijn de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger. Het jachtgebied van de gewone dwergvleermuis wordt onder meer gevormd door lijnvormige elementen, zoals de bomenrij in het plangebied. Deze bomenrij zal tijdens de werkzaamheden verwijderd worden, waardoor ook (een deel) van het foerageergebied van de gewone dwergvleermuis verdwijnt. Tevens bestaat de kans dat er gebouwen worden gesloopt, welke gebruikt kunnen worden door de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger als verblijfplaats. Aangezien deze soorten uitsluitend in gebouwen verblijven, bestaat er een reële kans dat deze vleermuizen in het plangebied aanwezig zijn. Om de exacte effecten van de werkzaamheden op vleermuizen te bepalen wordt een aanvullend soortgericht onderzoek geadviseerd. Aan de hand van een dit onderzoek kan bepaald worden of er al dan niet ontheffing moet worden aangevraagd. Een dergelijk onderzoek ziet er globaal als volgt uit:

- Het soortgericht onderzoek kan plaatsvinden vanaf het voorjaar, in verband met de winterslaap van de dieren
- Er zullen enkele veldbezoeken aan het plangebied worden gebracht. Eén is niet genoeg, omdat vleermuizen niet de gehele nacht in hetzelfde gebied verblijven en het mogelijk is dat vleermuizen pas later in het seizoen van het jachtgebied gebruik maken
- Met behulp van een batdetector wordt het voorkomen van vleermuizen in het plangebied onderzocht

5 Conclusies en aanbevelingen

5.1 Conclusies

Op grond van de beschikbare gegevens en de uitgevoerde beoordeling zijn de volgende conclusies getrokken:

- De werkzaamheden kunnen starten na het broedseizoen van vogels om deze niet te verstoren. Het broedseizoen loopt formeel van 15 maart tot 15 juli
- Om de effecten van de werkzaamheden op vleermuizen te bepalen wordt een aanvullend soortgericht onderzoek geadviseerd
- Voor de tabel 1-soorten in het gebied hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd maar geldt wél de zorgplicht. Tijdens de werkzaamheden dient zoveel mogelijk rekening te worden gehouden met deze dieren
- In het plangebied zijn geen beschermde amfibieën of vaatplanten aangetroffen

5.2 Zorgplicht

De zorgplicht Flora- en Faunawet is mede van toepassing op de beschermde soorten waarvoor geen ontheffing hoeft te worden verkregen. Dit houdt in dat iedereen voldoende zorg in acht moet nemen voor alle in het wild levende dieren en planten (inclusief hun leefomgeving). Concreet betekent dit dat bij een ruimtelijke ingreep rekening moet worden gehouden met alle aanwezige dieren en planten door middel van planning en uitvoering. Voor alle grondgebonden zoogdieren in het plangebied geldt de zorgplicht. Dit houdt in dat deze dieren gedurende de werkzaamheden zoveel mogelijk moeten worden ontzien.

Kenmerk R002-4425137FAA-pla-V01-NL

---

6 Bronverwijzing

6.1 Literatuur

[Broekhuizen, S., Hoekstra, B., Van laar, V., Smeenk, C., Thissen, J.B.M., 1992]
Atlas van de Nederlandse Zoogdieren. KNNV, Utrecht.

[Hoogestein, L., Schreuders, R., 2005]
Inventarisatiemethoden Beschermden Soorten, Tauw, Utrecht.

[Kapteyn, K., 1995]
Vleermuizen in het landschap, Over hun ecologie, gedrag en verspreiding. Provincie Noord-Holland, Haarlem.

[Vogelbescherming Nederland, 2003]
Topografische Inventarisatieatlas voor flora en fauna van Nederland, Vogelbescherming Nederland, Zeist.

6.2 Internetbronnen

www.natuurloket.nl
www.ravon.nl